

Μετρούν 75 χρόνια οι αγώνες των εργατών στο Μαντούδι

Της Κατερίνας Ρόββα

Το Μαντούδι γνωρίζει από αγώνες. Το δυναμικό «όχι» που βροντοφώναξαν οι κάτοικοι του ενάντια στον λιθάνθρακα με πρωτοφανείς κινητοποιήσεις και μαχητικότητα μπορεί να ξάφνιασε την ελληνική κοινωνία, δεν αποτελεί, όμως, παρά μία ακόμη σελίδα στην ιστορία αυτού του τόπου. Ενός τόπου που βίωσε ξεσηκωμούς, συγκρούσεις και εργατικές κινητοποιήσεις που συγκλόνισαν τη χώρα στιγματίζοντας την ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος.

Το πρώτο επίσημο εργατικό σωματείο του Μαντουδίου στήνεται το 1933 με την επωνυμία «Σύλλογος Εργατών και Τεχνιτών μεταλλωρύχων», ενώ το 1934 πραγματοποιείται η πρώτη μεγάλη απεργία στην περιοχή. Η αστυνομία προσπαθεί βίαια να καταστείλει τις κινητοποιήσεις. Ακολουθούν συλλήψεις. Ο λαός του Μαντουδίου δεν πτοείται. Είναι μόνο η αρχή. . .

Τη δεκαπενταετία 1976-1991 η περιοχή στιγματίζεται από τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις. Το Μαντούδι ζει υπό το «Καθεστώς Σκαλιστήρη», όπως με γλαφυρότητα λένε οι κάτοικοι. Το εργοστάσιο του Σκαλιστήρη λειτουργεί ήδη από τη δεκαετία του 50 και η μοίρα της περιοχής εξαρτάται από αυτό. Τα κτήματα εγκαταλείπονται. Όλο το χωριό ζει από το εργοστάσιο. Και η πολιτική εξουσία συντονίζεται με τις επιδιώξεις του Σκαλιστήρη.

Η περίοδος «Σκαλιστήρη»

Το 1971 η νέα μονάδα πυρότουβλων εγκαινιάζεται από πρωτοκλασάτους χουντικούς, στους οποίους προσφέρονται ως αναμνηστικό μέχρι και ολόχρυσά τούβλα, προσομοίωση αυτών που θα παρήγαγε το εργοστάσιο.

Σε αυτή την πραγματικότητα στηρίζεται ο αυταρχισμός της εταιρείας. Όσες ελεύθερες

συνειδήσεις εξακολουθούν να υπάρχουν στους κόλπους της απολύονται.

Οι Πρωτομαγιάς τιμώνται από το «Σωματείο» σουβλιζοντας αρνιά μαζί με την εργοδοσία. Οι απειλές, οι εκβιασμοί και οι χαφιέδες κυριαρχούν. Όμως οι εργάτες του Μαντουδίου ζητούν σεβασμό στον άνθρωπο. Το 1976 οι εργάτες, άνθρωποι που δουλεύουν στα μεταλλεία και την πίσσα, πεθαίνοντας από καρκίνο στα 55 ή τα 60 τους χρόνια, απεργούν. Από τους 5.000 εργάτες δεν απεργούν μόνο οι 20. Επρόκειτο για ένα συγκλονιστικό γεγονός, που αποτέλεσε σταθμό και έδωσε έμπνευση για την κινηματογραφική ταινία «Μαντούδι 76».

Την τρίτη ημέρα της απεργίας, το βράδυ, ξεσπούν άγριες συγκρούσεις. Απεργοί και κάτοικοι γειτονικών χωριών από τη μία και δυνάμεις της Χωροφυλακής από την άλλη. Ο δρόμος που οδηγεί από τη Χαλκίδα στη Λίμνη είναι σχεδόν κατειλημμένος από κλούβες, ματ και αύρες. Πολλοί εργάτες τραυματίζονται και συλλαμβάνονται ενώ στα γειτονικά χωριά συγκεντρώνονται κάτοικοι που κινούνται προς το Μαντούδι για να ενισχύσουν τους απεργούς. Οι συγκρούσεις διαρκούν μερόνυχτα, με τους απεργούς να στήνουν οδοφράγματα με αναμμένες φωτιές και τους κατοίκους του Μαντουδίου να ξενυχτούν στην πλατεία.

Τις επόμενες ημέρες οι εργάτες δεν διστάζουν να ξαπλώσουν στο οδόστρωμα προκειμένου να εμποδίσουν ένα λεωφορείο που φέρνει απεργοσπάστες από μακριά. Όταν τα καταφέρνουν, οι χωροφύλακες χτυπούν με δακρυγόνα και συλλήψεις. Στα επεισόδια τραυματίζεται μεταξύ άλλων μια έγκυος. Έχει τρέξει μαζί με τις υπόλοιπες γυναίκες κοντά στους άνδρες και τα παιδιά τους που απεργούν. Όπως αποδεικνύεται στη συνέχεια, οι συγκεκριμένοι απεργοσπάστες ήταν χωροφύλακες ντυμένοι με πολιτικά, βαλτοί, προκειμένου να βρεθεί αφορμή για την επίθεση των ματ.

Στρατιωτικός νόμος

Συνεργείο του Σκαλιστήρη κινηματογραφεί τα επεισόδια, ενώ στους δρόμους του Μαντουδίου επιβάλλεται στρατιωτικός νόμος. Περίπολοι με αυτόματα αναγκάζουν το βράδυ τους κατοίκους να κλειστούν στα σπίτια τους. Οι απεργοί είναι αποφασισμένοι να υπερασπιστούν μέχρι τέλους τα δικαιώματά τους. Οι συγκρούσεις εξακολουθούν με δεκάδες χτυπημένους και συλληφθέντες, οι οποίοι στη συνέχεια θα οδηγηθούν σε δίκη.

Οι κινητοποιήσεις στα ορυχεία του Σκαλιστήρη συνεχίστηκαν για σχεδόν μία δεκαετία. . .

ΣΤΗ ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Ετοιμάζουν νέο συλλαλητήριο τον Μάιο

Με μεγάλο συλλαλητήριο στη γέφυρα της Χαλκίδας την πρώτη εβδομάδα του Μαΐου συνεχίζουν τις κινητοποιήσεις τους οι κάτοικοι του Μαντουδίου και ολόκληρης της Βόρειας Εύβοιας ενάντια στον λιθάνθρακα.

Η τοπική κοινωνία δηλώνει αποφασισμένη να μην επιτρέψει τη λειτουργία του εργοστασίου λιθάνθρακα που σχεδιάζεται να εγκατασταθεί στο παλιό εργοστάσιο του Σκαλιστήρη, το οποίο μετετράπη στη συνέχεια σε ΒΙΟΜΑΓΝ.

Στα τέλη Μαρτίου πραγματοποιήθηκε για το θέμα μεγαλειώδες συλλαλητήριο στο Μαντούδι με τη συμμετοχή περίπου 3.000 ανθρώπων, ενώ ο σύλλογος «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Δήμου Κηρέως» έχει αναλάβει πολύμορφες πρωτοβουλίες ενάντια στον λιθάνθρακα. Ήδη οι κάτοικοι εξετάζουν το ενδεχόμενο να κινηθούν νομικά εναντίον της εγκατάστασης του εργοστασίου, καθώς παρατηρούνται παρατυπίες στο εγχείρημα, ενώ έχουν αποστείλει αρκετές επιστολές στις αρμόδιες αρχές.

Όπως αναφέρουν, η λειτουργία του εργοστασίου ηλεκτροπαραγωγής με λιθάνθρακα θα σηματοδοτήσει ένα έγκλημα για την περιοχή, η οποία βρίσκεται σε φάση τουριστικής ανάπτυξης, αφού θα επιφέρει σοβαρά προβλήματα στην υγεία των κατοίκων και μόλυνση του περιβάλλοντος.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΡΟΒΒΑ

rovva@pegasus.gr

Μαντούδι

ΕΘΝΟΣ 30/6/2008

.....

Έκλεισαν 33 χρόνια από την απεργία των μεταλλωρύχων στον Κηρέα

<http://kireas.org/smf/index.php?topic=428.0> .